

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Ülle Madise
Õiguskantsleri Kantselei
info@oiguskantsler.ee

Teie 02.08.2024 nr 7-7/230300/2404433

Meie 21.10.2024 nr 1.2-5/16-2

Vastuskiri surmajuhtumitele Politsei- ja Piirivalveameti kinnipidamiskohtades

Täname Teid tähelepanekute ja soovitude eest, arvestame soovituskirjas märgitud asjaoludega.

Tõhus järelevalve Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) kinnipidamiskohtades on seotud ressursiga ning otsime lahendusi, kuidas ja millisel viisil suurendada kinnipeetavate järelevalvet PPA kinnipidamiskohtades. Täna on kõik PPA kinnipidamiskohtade kambrid varustatud videovalvega ning jätkame ka füüsiliselt kambrisse paigutatud isikute järelevalvet. PPA hinnangul on kombineeritud järelevalve kõige tõhusam ning annab eelise reageerida erinevatele vahejuhtumitele piisava reageerimisajaga. 2018.-2023. aastal hangitud politseisõiduki kinnipidamisruumid on varustatud kaamerateaga, et teostada järelevalvet kinni peetud isiku üle ning reageerida erinevatele õigusrikkumistele sõidukis.

Alates 01.07.2024 on tervishoiuteenuse korraldamine PPA kinnipidamiskohtades antud Tervisekassa juhtida ning tänaseks on tagatud tervishoiuteenus arestimajades ning kinnipidamiskeskuses Tervisekassa poolt määratud tervishoiuasutuse poolt. PPA lühiajalistes kinnipidamiskohtades on meditsiiniteenus tagatud kiirabi kaasamisega vastavalt vajadusele. Kuna tervishoiu küsimused ning teenuse tagamine on kinnipidamiskohtade tervishoiureformiga üle antud Tervisekassale, siis kahjuks PPA ei saa iseseisvalt luua võimekust meditsiiniteenuse tagamiseks kõigis PPA kinnipidamiskohtades. Nõustume väitega, et eriti hoolikas ja tähelepanelik peab olema joobetunnustega isikute vastuvõtmisel ning paigutamisel kinnipidamiskohta.

Täna tekitab eeskätt probleeme psüühika- ja käitumishäire tunnustega isikute paigutamine PPA kinnipidamiskohtadesse ning vastavasisulise probleemi kirjeldusega pöördumise oleme edastanud 24.04.2024 Siseministeriumile, kus palume algetada koostöös Sotsiaalministeriumiga lahenduse väljatöötamist olukordadeks, kus kinnipidamiskohta toimetatud isikul esinevad psüühikahäire tunnused. Nõustume õiguskantsleri väitega, et raske vaimse tervise häirega või ennast kahjustava käitumisega suitsiide inimese koht pole kinnipidamiskohas, vaid tervishoiutöötajate järelevalve all tervishoiuasutuses. Samuti tunnistab PPA lahendamata küsimust olukordadele, kus kiirabid andes hinnangut tervisliku seisundi kohta, ei toimetata raskes joobes isikuid mitte tervishoiuteenuse asutusse, vaid annab hinnangu, et joobes isiku võib paigutada kainenema, mille tagajärg võib olla kainenemisel terviserikkega saabuv sündmus.

Kinnipidamiskoha töötajate koolituskavas on kohustuslikud esmaabi koolitused ning 2025. aasta koolituskavasse on planeeritud eraldi suitsiidi ja psüühikahäirete tunnustega isikute varajase märkamise ning tuvastamise koolitused. Koolitusel omandatud teadmised aitavad ennetada surmapõhjuseid PPA kinnipidamiskohtades.

Pöörame tähelepanu soovitusele peale surmajuhtumi analüüsi anda tagasisidet kinnipidamiskoha töötajale, millest teha õpijärelused ennetuse ja järelvalve vaates kinnipidamiskohas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Egert Belitšev
peadirektor

Aivar Krupp, aivar.krupp@politsei.ee